

PREMI MATEU SEGUÍ I PUNTAS

Articles d'autors menors de 25 anys

ESTIGMATITZAT | Els musulmans de ca nostra són amb diferència el col·lectiu més estigmatitzat i manco integrat

Creix el rebuig a la immigració

ELIES COLL
MIOLL

El rebuig envers els immigrants segueix creixent a Menorca. Segons les dades que van transcendir a la premsa local a partir de la darrera publicació dels Quaderns Gadeso, l'opinió pública és a Balears majoritàriament contrària a la presència en general d'aquest col·lectiu. Entre els arguments de més volada hi ha la competència d'aquestes persones amb els autòctons en el mercat de treball, la impressió d'una integració insuficient dels nousvinguts entre els illencs i, a més, la sensació d'un ús abusiu de les prestacions i els serveis públics sense haver-hi contribuït prou com per mereixer-los.

Així mateix, entre altres coses el mencionat estudi també diu que al nostre país «continua essent habitual i preocupant relacionar l'immigrant amb un delinqüent potencial, fet vinculat al context de «creixent inseguretat ciutadana».

Aquesta visió negativa, actualment com-partida pel 73,5 per cent a Menorca i un 82,0 per cent a Balears, des que s'ha vingut recollint any rere any no ha aturat d'augmentar i més o manco en base a les mateixes pors.

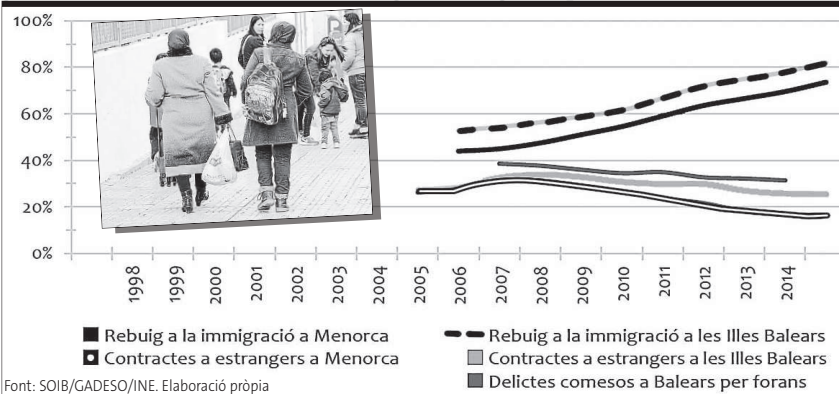
QUALITAT I QUANTITAT

Abans de la instauració i consolidació del model productiu actual, a Menorca i a les altres illes la gent no hi immigrava, ans al contrari: els autòctons es veïen moltes vegades forçats a emigrar ells de la seua terra per mirar d'anar 'a fer fortuna' allà on fos. No debades, encetant el segle XXI aquesta situació havia canviat per complet.

Pel que fa al cas concret de Menorca, l'evolució relativa de la població estrangera respecte la dinàmica de la població originària fou aleshores del tot esbiaixada pels seus ritmes de creixement enregistrats. De fet, des d'ençà el 2001 el nombre de defectius forans havia assolit el 2012 un pic del 340,5 per cent en el marc de l'illa, mentre que el mateix màxim el trobavem pels autòctons l'any 2013 (havent experimentat tot i així només un increment del 8,3 per cent).

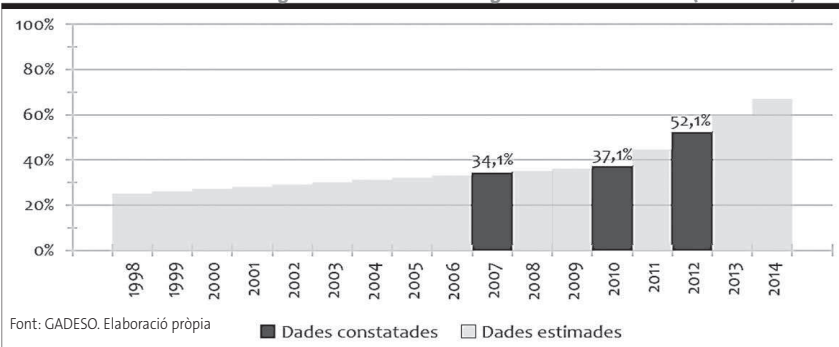
A partir d'aquesta allau d'arribades fins llavors inusitada a ca nostra va començar a desencadenar-se un fort debat sobre com gestionar l'arribada i la integració dels immigrants. En paral·lel, però, podem considerar aquest moment com el punt inicial de la posada en escena per part dels sectors socials més refractaris d'una bateria de preju-

Evolució del grau de rebuig local a la immigració (2006-2015), els contractes de feina a estrangers (2005-2015) i les activitats delictives registrades segons la procedència (2007-2014)

Font: SOIB/GADESO/INE. Elaboració pròpia

Evolució del sentiment de marginació entre els estrangers a les Illes Balears (1998-2014)

Font: GADES. Elaboració pròpia

dicis cap a la figura d'aquestes 'altres persones' que han portat cua.

Malgrat l'aparença de les xifres allò del cert és que a Menorca, parlant en termes absoluts, encara mai s'ha donat totalment la relació d'1 estranger resident a l'illa per cada 4 menorquins també residents. Els immigrants per tant han suposat i suposen en l'estructuració de la població manco d'un 20 per cent sobre el total. En aquest sentit va ser el 2012 quan més se'n comptabilitzaren, amb 18.389 veïns (19,3 per cent).

El major impacte sobre la població menorquina d'aquest flux migratori d'entrada, entre 1998 i 2014, d'acord amb les dades oficials ha tingut lloc a Mercadal (del 30,5 per cent en el conjunt dels seus habitants), Sant Lluís (24,0 per cent), es Castell (19,8 per cent) i Alaior (18,0 per cent). Els municipis a on hi ha hagut una menor incidència durant el mateix període són Ferreries (5,2 per cent), Ciutadella (12,0 per cent), es Migjorn Gran (15,6 per cent) i finalment a Maó (amb un 17,0 per cent).

ELS MITES

El rebuig a la presència d'immigrants des de 2006 no ha aturat de créixer. Si bé és cert que a Menorca els detractors d'aquest fe-nomen

són manco en comparació a la mitjana de la comunitat autònoma, no deixa de ser ver que les proporcions d'aquest parer han assolit uns nivells de rècord.

L'any 2006 un 44,0 per cent dels menorquins no ho veïen amb bons ulls, però aquest 2015 l'opinió contrària ja es trobaria pels volts del 73,5 per cent. Tal volta a Balears el 2006 un 52,9 per cent opinava de la mateixa manera, arribant-se el desembre de 2015 al sostre d'un 82,0 per cent de refusos.

¿Fins a quin punt són certs però els mites que alimenten aquestes postures?

ELS LLOCS DE TREBALL

Molta gent creu que els nousvinguts són un entrebanc per a la població de les Illes en situació d'atur forçós. O sigui, que constitueixen una forta competència dins el delicat mercat de treball (en crisi i ja de per si molt estacional). Si més no, amb la informació a la mà les dades vénen a dir tot el contrari.

El nombre de contractació de mà d'obra forana va anar en augment fins el 2008 tan a Menorca (31,2 per cent dels contractes realitzats) com a Balears (33,8 per cent). Ara bé, des de 2009 en endavant

els contractes a immigrants han descendit de manera consecutiva fins situar-se al 16,4 per cent de la contractació de braços el 2015 a Menorca i el 25,4 per cent a tot l'arxipèlag.

No seria cert, per tant, dir que el col·lectiu immigrant té un tracte de favor a l'hora de trobar feina. Sobretot tenint en compte que pateixen una precarietat laboral més alta, amb contractes temporals i a temps parcial els quals moltes vegades ja d'entrada els illencs rebutgen.

PRESTACIONS I SERVEIS PÚBLICS

Aquesta idea sobre l'abús per part de la població estrangera del sistema de seguretat social hauria de ser estudiada a escala local (cosa que de moment no s'ha fet). Ensenem, un treball d'anàlisi econòmic engegat per un banc ja va refutar aquest prejudici. Segons la publicació que en resultà, «*Immigración y Estado del bienestar en España*» (2011), els immigrants residents a l'Estat espanyol aporten al benestar molt més del que en re-ben:

«Els arguments de sobre-utilització i abús del sistema de protecció social per part de la població estrangera són injustificats. Els immigrants

reben manco de l'Estat del que aporten a la Hisenda».

De fet, el mateix estudi creu que els immigrants injecten a l'erari públic «dos o tres cops més» del que li costen en realitat a l'Estat.

INSEGURETAT I INTEGRACIÓ

Un altre tòpic recurrent a l'hora de denigrar la figura dels que no són de la nostra terra, com ja s'havia apuntat, rau en relacionar els actes delictius comesos per aquestes persones (exagerant-los) amb una manca o fins i tot incapacitat d'integració social.

Observant el nombre de delictes de tots els graus comesos per forans a Balears d'una banda podem veure com el nombre de casos entre els immigrants s'ha anat reduint en els darrers anys (del 38,6 per cent sobre el total el 2007, al 31,4 per cent el 2014) i, d'altra banda, com per contra la delinqüència ha pujat entre els originaris (durant les mateixes dates, del 61,4 per cent al 68,6 per cent).

No es pot defugir de les situacions extremes de misèria en la motivació delictiva d'uns i altres sectors. Així i tot, sembla provat que el rebuig als immigrants es basa més aviat en percepcions errònies de la realitat que no pas en uns temors objectius, ajustats al context social que està deixant l'allargament de l'actual crisi econòmica als països de l'Europa mediterrània, o la seua poca voluntat per integrar-se.

LA PROBLEMÀTICA ISLÀMICA

El sentiment de marginació entre els immigrants -lògicament- ha augmentat a la vegada que ha crescut el rebuig a la immigració. El 2012, per primera vegada més de la meitat del col·lectiu afirmava que s'havia sentit discriminat en alguna o més ocasions per motius de procedència o cultura a Balears (52,1 per cent).

Els que asseguren sentir-se més arraconats des que en tenim notícies al respecte són els marroquins (els quals veuen els illencs sobretot com a persones distants, desconfiades i intolerants), a diferència dels altres grups majoritaris amb presència a ca nostra (potser amb més afinitats culturals).

Més o manco el 2014 hi havia a Balears 51.140 musulmans sunnites, dels quals 14.575 (28,5 per cent) segons la nacionalitat vigent eren espanyols i la resta, 36.564 fidels (71,5 per cent), estrangers. En aquest sentit, les Illes Balears ocupen el novè lloc en la llista de comunitats i ciutats autònomes amb més població musulmana, per darrere de Catalunya, Andalusia, Madrid, País Valencià, Múrcia, Canàries, Castella i la Manxa i Aragó.

Entre els immigrants musulmans del nostre país més de la meitat són d'origen marroquí (65,8 per cent) i hi ha gent com per exemple Muhàmmad al Hojoui a Maó que -com ell explica- des de diferents comunitats s'esforcen tan per donar a conèixer la cultura àrab, la tradició islàmica i els costums dels musulmans com ajudar als nousvinguts a poder-se integrar en la quotidianitat del dia a dia a Menorca.